

یک قدم تا بورس نفت

- وزارت نفت به بورس انرژی رای اعتماد می‌دهد؟

به نقل از روزنامه دنیای اقتصاد : عرضه نفت خام صادراتی در هفته جاری در بورس انرژی به ثبت خواهد رسید. تلاش بدنه اجرایی و مدیریتی بورس انرژی، همکاری بانک‌های ایرانی با سپرده‌گذاری مرکزی در تسویه وجوه به صورت ارزی با یورو و مساعدت شرکت ملی نفت ایران زمینه لازم را برای عرضه نفت خام صادراتی در بورس انرژی فراهم کرده و با فرض نظر مثبت خریداران، به احتمال قوی هفته آینده شاهد اولین معامله نفت خام صادراتی در تاریخ بورس انرژی ایران خواهیم بود؛ رخدادی که معادلات بسیاری را در بازارهای منطقه‌ای حامل‌های انرژی تغییر خواهد داد. با توجه به معاملات قدرتمند فرآورده‌های نفتی و گازی در بورس انرژی و امیدواری به آغاز معاملات نفت خام صادراتی، دست‌یافتن به یکی از مهم‌ترین اهداف بورس انرژی یعنی تبدیل شدن به بازار قیمت‌ساز در منطقه چندان هم دور از دسترس نیست. در حاشیه اولین دوره دانش‌افزایی خبرنگاران فعال در حوزه بورس انرژی ایران دکتر سیدعلی حسینی، مدیرعامل این بازار مالی در خصوص آخرین وضعیت معامله نفت خام صادراتی در بورس انرژی گفت: در گذشته معاملات داخلی نفت خام در بورس انرژی وجود داشته ولی در ماه‌های اخیر هماهنگی‌ها و پیگیری‌های بسیاری با دو بانک عامل برای واریز و تسویه وجوه به صورت ارزی در چارچوب سپرده‌گذاری مرکزی (سمات) صورت گرفت و هم‌اکنون این آمادگی وجود دارد که نفت خام صادراتی به صورت ارزی عرضه شده و با یورو تسویه وجوه صورت پذیرد.

به گفته وی پیگیری‌های صورت گرفته در نهایت موجب شد تا عصر چهارشنبه این آمادگی به صورت کتبی به شرکت ملی نفت ایران اعلام شود. با توجه به این موارد هم‌اکنون فعالیت مشترکی بین دستگاه‌های دخیل در این موضوع در حال انجام است تا اطلاعیه عرضه نفت خام صادراتی تهیه شده و نفت به صورت ارزی عرضه شود. با توجه به تلاش‌ها و هماهنگی‌ها به احتمال قوی در هفته جاری عرضه نفت خام صادراتی با ارز یورو بر روی سایت بورس انرژی درج شود. با توجه به سازوکارهای معاملاتی در بورس انرژی ۳ روز پس از ثبت عرضه امکان دادوستد این کالا فراهم خواهد بود. مدیرعامل بورس انرژی در خصوص وضعیت خریداران بورس انرژی و احتمال ثبت معامله عنوان کرد: مشتریان بسیاری آمادگی خود را برای خرید نفت خام اعلام کرده‌اند و البته این آمادگی از طرف خریداران به شرکت ملی نفت ایران هم اعلام شده است. مدتی است که شرکت ملی نفت ایران هم پیگیر عرضه نفت خام در بورس انرژی است که تمامی این موارد احتمال ثبت این معامله را افزایش می‌دهد و امیدواریم که معاملات ارزی نفت خام در بورس انرژی به سرانجامی روشن دست یابد. دکتر سیدعلی حسینی در ادامه با اشاره به سازوکارهای معاملاتی عنوان کرد: این شیوه دادوستد نفت خام در بورس انرژی اگرچه نوپاست، ولی تجربه معاملاتی در رینگ‌های داخلی و بین‌المللی نفت خام و فرآورده‌های نفتی حکایت از موفقیت پیش‌روی معاملات نفت خام صادراتی در بورس انرژی دارد.

وی درباره وضعیت معاملاتی و پیگیری‌های پیشین در خصوص معاملات نفت خام عنوان کرد: تاکنون عرضه‌های اصلی نفت خام در بورس انرژی در رینگ داخلی بوده ولی به مرور زمان و با افزایش استخراج گاز طبیعی در کشور، حجم تولید میعانات گازی افزایش یافت و بسیاری از پالایشگاه‌های کوچک‌تر به سمت استفاده از میعانات گازی حرکت کردند. این وضعیت موجب شد تا

توجه بورس انرژی به سمت معاملات این گروه کالایی افزایش یابد که در رشد حجم معاملات میعانات گازی این امر مشهود است. از لحاظ فنی هم مصرف میعانات گازی با توجه به سهولت کاربرد و تصفیه برای واحدهای پالایشگاهی اغلب کوچک جذابیت بیشتری دارد. مدیرعامل بورس انرژی در پاسخ به پرسش خبرنگار «دنیای اقتصاد» درخصوص حجم عرضه نفت خام عنوان کرد: با توجه به ویژگی‌های فنی تحویل و حمل نفت خام، به احتمال قوی هر لات معاملاتی (واحد عرضه) رقمی بین ۳۵ تا ۴۰ هزار تن خواهد بود زیرا کمتر از این رقم، حمل و نقل آن جذابیت اقتصادی کمتری داشته و حتی مقرون به صرفه نخواهد بود.

اهمیت این رخداد

شفافیت معاملات نفت خام صادراتی در بورس انرژی شاید ساده‌ترین و مهم‌ترین خروجی این شیوه معامله در بازارهای جهانی به صورت ارزی باشد؛ آن هم در شرایطی که ذات چنین معامله‌ای می‌تواند قیمت‌های کشف‌شده در بورس انرژی را به اقصی نقاط جهان و بازارهای مختلف ارائه کند. به عبارت دقیق‌تر بهای نفت خام صادراتی ایران از این پس می‌تواند از سوی مهم‌ترین رسانه‌ها و مجلات اقتصادی و حوزه انرژی در جهان منتشر شود که سیگنالی بسیار مهم برای ایران خواهد بود. همین ویژگی به یکی دیگر از کارآیی‌های مهم این شیوه معامله در جهان تسری می‌یابد و آن تبدیل بورس انرژی به یکی از بازارهای قیمت‌ساز در منطقه است. هم‌اکنون بهای نفت خام و فرآورده‌های نفتی و سایر حامل‌های انرژی صادراتی کشورمان بر پایه قیمت‌های رایج در سایر بازارها مورد معامله قرار می‌گیرد؛ یعنی ایران خود یکی از مصرف‌کنندگان خبرهای قیمتی در این حوزه مهم به شمار می‌آید. حال که بورس انرژی پذیرای نفت خام خواهد بود، این پتانسیل وجود خواهد داشت که تعیین نرخ حامل‌های انرژی صادراتی کشورمان بر پایه نرخ‌های کشف‌شده در این بازار مالی صورت پذیرد که این به آن معناست که ایران از سمت مصرف‌کننده قیمت‌های اعلامی به سمت تولیدکننده قیمت‌ها گام برمی‌دارد. به صورت دقیق‌تر از هم‌اکنون این پتانسیل وجود خواهد داشت که بورس انرژی به بازار قیمت‌ساز در منطقه بدل شود؛ رخدادی که در اهداف پیش‌روی بورس انرژی در ماه‌های گذشته به آن اشاره شده است اما به ملزومات بیشتری نیاز دارد.

برای تبدیل شدن بورس انرژی به بازار قیمت‌ساز منطقه‌ای نیاز است که حجم معاملات و عرضه‌های صادراتی فرآورده‌های نفتی هم افزایش یابد که این رخداد در نهایت فرش قرمز مضاعفی برای تبدیل شدن بورس انرژی ایران به بازار قیمت‌ساز منطقه به شمار خواهد رفت. این در حالی است که ذات عرضه نفت خام صادراتی با تسویه ارزی در بورس انرژی ایران موجب خواهد شد تا خریداران بیشتری به سمت بورس انرژی جلب شوند که این ویژگی در کنار نیاز به افزایش حجم عرضه‌ها می‌تواند فرآیندهای معاملاتی را تسریع کرده و با افزایش تقاضا، حجم عرضه و معاملات را تقویت کند. در کنار موارد فوق باید نیم‌نگاهی به وضعیت معاملاتی نفت خام و حامل‌های انرژی در بورس دوبی موسوم به DME داشت. هم‌اکنون ذات قیمت‌گذاری فرآورده‌های نفتی و حتی نفت خام در منطقه بر اساس قیمت‌های مورد معامله در این بورس صورت می‌پذیرد؛ آن هم در شرایطی که حجم عرضه‌های صادراتی کشورهای منطقه به نسبت امارات متحده عربی بسیار بالاتر است و DME تنها بازاری برای معاملات است که خود به تنهایی از عرضه‌های جذابی برخوردار نیست. این در حالی است که قیمت‌گذاری نفت خام در این بورس بر مبنای نفت خام عرضه شده کشور عمان است که بازهم شکننده بودن شرایط معاملاتی این بورس را برجسته می‌سازد.

اهمیت این مطلب در شرایطی است که با توجه به استفاده حداکثری از دیپلماسی اقتصادی البته با فرض افزایش توانمندی‌های بورس انرژی، می‌توان بخش بزرگی از تولیدات نفت خام و فرآورده‌های نفتی در کشورهای همسوی سیاسی را به این سمت جذب کرد. در ماه‌های اخیر شاهد بودیم که طی چند مرحله، نفت خام سومو عراق در DME مورد معامله قرار گرفت، به عبارت دقیق‌تر برای سومین بار شرکت بازاریابی نفت وزارت نفت عراق نفت خام سبک بصره را در بورس انرژی عرضه کرده است. این وضعیت نشان می‌دهد که چنین پتانسیلی در صورت حمایت بدنه تصمیم‌سازی وزارت نفت از عرضه‌های گسترده نفت خام و جذب خریداران بین‌المللی می‌تواند موفقیت‌های بزرگی را در کوتاه‌مدت برای بورس انرژی ایران به ارمغان آورد. جذب عرضه نفت خام از کشوری همچون عراق و دادوستد آن با یورو را باید یکی از موارد استراتژیک در مناسبات تجاری ایران و عراق به‌شمار آورد. تجربه تجارت ایران و عراق نشان می‌دهد اغلب ذات تسویه وجوه یکی از مشکلات تجاری بین دو کشور بوده و هست و البته موانع پیش‌رو برای معامله با دلار آمریکا در کنار دشواری‌های تامین یورو برای طرف عراقی (فارغ از مباحث معاملاتی با ارزهای دو کشور) یکی از نقاط ضعف مناسبات اقتصادی کشور به‌شمار می‌رود. این در حالی است که جذب عرضه نفت خام عراق و فروش آن در بورس انرژی به معنی تامین منابع موردنیاز ارزی برای رونق فعالیت تجار ایرانی در عراق خواهد بود که تصمیمی استراتژیک در برابر سرمایه‌گذاری‌های متقابل طرفین در دو کشور ایران و عراق به‌شمار می‌رود.

به‌صورت دقیق‌تر در صورت تامین یورو مورد نیاز برای دولت عراق، می‌توان مناسبات تجاری و سرمایه‌گذاری را به کمک این ارز واسط تقویت کرد که در نهایت منافع طرفین را به همراه خواهد داشت. در صورت تقویت معاملات نفت خام در بورس انرژی قطعا بازار ایران نیز یکی از خریداران نفت عراق به‌شمار می‌رود که تصمیمی استراتژیک در توسعه اقتصادی دو کشور به‌شمار می‌رود زیرا افزایش صادرات ایران به عراق توجیه بیشتری پیدا کرده و منابع مورد نیاز آن البته با ارز واسطه یورو در دسترس خواهد بود. بهتر است به رونق معاملات نفت خام ایران در بورس انرژی با توجه و اهمیت بسیار بالایی نگریسته شود زیرا گام دوم معامله نفت خام عراق و حتی شاید عمان در این بازار خواهد بود. بررسی‌های «دنیای اقتصاد» نشان می‌دهد که بسیاری از شرکت‌های برجسته بین‌المللی در حوزه انرژی به عناوین مختلف حضوری نامحسوس در بورس انرژی ایران داشته و در ذهن آنها حضور در بورس انرژی ایران قرار داشته و دارد یعنی می‌توان به جذب خریداران کوچک و بزرگ بین‌المللی به این بازار خوش‌بین بود. نکته دیگر در خصوص معاملات نفت خام در بورس انرژی با تسویه یورویی می‌تواند جذب خریداران اروپایی در پالایشگاه‌های کوچک‌تر و مختلفی باشد که مستقیماً بنزین یا حامل‌های انرژی مشابه را به مصرف‌کننده نهایی می‌فروشند. به‌صورت دقیق‌تر هم اکنون در کشورهای اروپایی همچون کشورهای شرق این قاره که عضو اتحادیه اروپا هستند، پمپ‌های بنزین یا مصرف‌کنندگان گوناگون و متنوع سوخت خود را با یورو خریداری می‌کنند اما در بازارهای جهانی بهای نفت خام با دلار آمریکا مورد دادوستد قرار می‌گیرد. با توجه به نوسان یورو در برابر دلار آمریکا همیشه این قبیل واحدهای پالایشی یا توزیع با ریسک نوسان نرخ ارز رو به رو هستند که بعضاً پوشش ریسک کافی برای آن صورت نمی‌گیرد.

این وضعیت موجب خواهد شد تا عرضه نفت خام صادراتی ایران با یورو جذابیت بیشتری پیدا کرده و البته ذات معامله در بورس انرژی ایران و تسویه مالی در سیستم بانکی رسمی خود می‌تواند احتمال ریسک‌های ناشی از تحریم را به حداقل برساند و همچنین مشخص بودن منبع وجه و مسیر شفاف انتقال مالی و تحویل کالا نیز توصیه‌های سخت‌گیرانه فعلی در نظام بانکی در

جهان در چارچوب مبارزه با پولشویی را پوشش خواهد داد. این در حالی است که عرضه نفت سبک (در صورت وجود ظرفیت‌های خالی) می‌تواند توجیه بیشتری برای عرضه‌های اولیه داشته باشد اما ایجاد مکانیزمی امن برای عرضه دائمی نفت خام خود سیگنالی برای تداوم مصرف واحدهای پالایشگاهی متوسط و حتی بزرگ در جهان و مخصوصاً کشورهای اروپایی با محوریت اروپای شرقی باشد.

نکته پایانی درخصوص ورود بورس انرژی به بازار قیمت ساز در منطقه نیاز به معاملات مشتقه گسترده بر عرضه‌های نفت خام است که در نهایت به کشف شفاف قیمت‌ها منجر خواهد شد. هم اکنون تجربه معاملات آتی سکه طلا در بورس‌های کالایی وجود داشته و ابزارهای معاملاتی مختلفی همچون انواع آپشن، گواهی سپرده کالایی و صندوق کالایی طلا در حال اجرا هستند. این موارد پتانسیل ایجاد بازار مشتقه قدرتمند برای نفت خام یا فرآورده‌های نفتی مشابه است که شاید لازمه تبدیل بورس انرژی به بازار قیمت ساز در منطقه خواهد بود. این در حالی است که پاشنه آشیل ایجاد ابزارهای مالی و معاملات کاغذی در سطوح بین‌المللی تسویه وجوه بوده که با فرض عرضه، معامله و تسویه وجوه موفقیت آمیز نفت خام، مهم‌ترین مانع تحقق این رخداد برچیده خواهد شد. به عبارت ساده تر پس از ایجاد بازار فیزیکی نفت خام در بورس انرژی، زمان آن فرا خواهد رسید که به ایجاد بازاری منطقه‌ای یا حتی جهانی برای داد و ستد کاغذی نفت اقدام کرده که در نهایت بورس انرژی به بازار قیمت ساز در منطقه تبدیل خواهد شد.

آغاز به کار چنین بازاری به معنی آن است که سرمایه‌گذاران خرد و کلان پس از ایران؛ از سوی کشورهای منطقه همچون عراق، عمان، سوریه یا حتی امارات نیز به سمت این بازار جذب شوند که موفقیت مهم دیگری در این خصوص به شمار می‌آید. این نکته مهم باز هم می‌تواند به رونق مبادلات با یورو و افزایش توان مانور اقتصادی ایران در منطقه کمک کرده و البته ایجاد بستری برای مبادله با دینار عراق یا لیر سوریه یا حتی ریال عمان را نیز فراهم می‌سازد؛ مواردی که اگرچه در نگاه اول ثقیل به نظر می‌رسد ولی تجربه‌های اخیر در بازارهای داخلی و منطقه‌ای نشان داده که در صورت پیگیری و نگاهی استراتژیک می‌توان موفقیت‌هایی رویایی در این خصوص به دست آورد. همه چیز به یک استراتژی مدون اقتصادی با نگاهی کلان نگر نیاز دارد.

رقابت تنگاتنگ ترکیه و ایران در عراق

– سهم ایران از بازار عراق کاهش یافته است؟

به نقل از روزنامه دنیای اقتصاد : بازار عراق به‌عنوان یکی از مهم‌ترین بازارهای صادراتی ایران در حوزه کالاهای پایه مدتی است با برخی محدودیت‌ها روبه‌رو شده است. این محدودیت‌ها از حوزه سیمان آغاز شد و به تدریج به بخش‌های پتروشیمی،

محصولات کشاورزی و احتمالاً در حوزه فولاد در آینده نزدیک سرایت کرده است. کارشناسان معتقدند این چالش‌ها زمانی پررنگ تر می‌شود که بدانیم ترکیه رقیب سرسخت ایران برای جذب بازار عراق در تلاش است تا با استفاده از محرک‌ها و مشوق‌های کافی صادرات به این بازار را تسهیل کند. بررسی‌ها نشان می‌دهند به رغم محدودیت‌هایی که در حال حاضر پیش آمده و به رغم هجوم کالاهای ترکیه‌ای به عراق سهم ایران در دو سال گذشته روند صعودی در پیش گرفته است که این موضوع این ادعا را که سهم ایران تحت‌الشعاع قرار گرفته رد می‌کند. البته در برهه‌هایی از زمان صادرات محصولات مختلف به این کشور دچار مشکل شده با این حال همچنان سهم بازار ایران و ترکیه در رقابت تنگاتنگی با هم در حرکت هستند. دبیر میز و نماینده تام‌الاختیار امور تجاری عراق در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» می‌گوید: بازار عراق به‌عنوان یکی از مهم‌ترین بازارهای منطقه‌ای است که ۹۵ درصد کالاهای مصرفی آن از محل واردات تامین می‌شود و در عین حال حدود ۳۶ میلیون نفر جمعیت مصرف‌گرا دارد و از نظر نزدیکی یکی از بهترین بازارها برای ایران محسوب می‌شود که از منظر فرهنگی نیز بسیار به ما نزدیک است.

ابراهیم محمدرضا زاده، در ادامه افزود از شرکت‌های کوچک و متوسط و خرد تا تولیدکنندگان بزرگ بدون آنکه درگیر مسائل بانکی و پولی یا مشکلات حمل و نقل شوند توانسته‌اند تولیدات خود را به راحتی به این بازار صادر کنند. به گفته رضا زاده تا یکی دو سال پیش که مسأله داعش یا کسری بودجه در اقتصاد این کشور وجود نداشت خریدها به‌صورت نقد بود که جذابیت این بازار را برای تجار و صادرکنندگان داخلی افزایش می‌داد. وی ادامه داد مسائلی که در طرح استراتژیک ۵ ساله بازار عراق بررسی کردیم نشان می‌دهد از ۶۳ مشکل موجود ۳۳ مشکل جنبه داخلی دارد و برخی تهدیدهای خارجی نیز به نوعی به تلاش‌های داخلی ما بازمی‌گردد و نیاز دارد تا صادرکنندگان و دولت بتوانند از پس آن برآیند. به گفته محمدرضا زاده قرار است در سازمان توسعه تجارت زیر نظر رئیس این سازمان روی مشکلات و مسائل تمرکز ایجاد شود و صادرکنندگان بالاتر از ۱۰ میلیون دلار با بررسی راهکارهای موجود بر شرایط عبور از مشکلات موجود در این بازار تمرکز کنند. به عقیده وی، این موضوعات که بازار عراق در حال از دست رفتن است نظر چندان درستی نیست؛ چراکه از منظر سهم بازار در سال‌های اخیر نه تنها این شاخص در بازار عراق کاهش نیافته، بلکه افزایشی بوده و در مقابل سهم بازار ترکیه کاهش یافته است.

وی در ادامه با اشاره به سهم متوسط ۹ درصدی ایران در بازار عراق در سال‌های گذشته می‌افزاید سهم ایران در سال گذشته به ۲۰ درصد رسیده و این موضوع نشان می‌دهد از نظر این شاخص ما روند افزایشی را طی کرده ایم. وی افزود ترکیه در گذشته ۲۵ درصد سهم بازار عراق را در اختیار داشته و اکنون سهم این کشور به ۲۱/۷ درصد رسیده است. بنابراین سهم ما از بازار از سوی ترکیه گرفته نشده است.

وی با اشاره به مشکلاتی که صادرکننده ترکیه‌ای دارد گفت: این کشور باید دو بار تعرفه بدهد درحالی‌که صادرکننده ایرانی تنها یک بار تعرفه می‌پردازد به علاوه اینکه مشکلاتی برای ترکیه وجود دارد که ما آن مشکلات را نداریم. از منظر سیاسی نیز وضعیت ما از ترکیه بهتر است؛ چراکه حضور بی‌اجازه نیروهای ترکیه‌ای در خاک عراق موجب بدبینی‌هایی در مورد این کشور شده است که باعث می‌شود وضعیت ایران نسبت به آن بهبود یابد. به گفته محمدرضا زاده همه این موارد دست به دست هم داده تا بازاری مناسب برای ایران ایجاد شود. واقعیت آن است که عوامل محیطی و بیرونی دست به دست هم داده‌اند تا بازاری مناسب برای ایران شکل بگیرد. وی ادامه داد: نکته دیگر اینکه با نگاهی به وضعیت واردات عراق میزان واردات این کشور ۳۵ تا ۴۰ درصد در

دو سال گذشته کاهش یافته که روی همه کشورها جز ایران و چین تأثیر داشته به طوری که میزان واردات کالاهای ترکیه از ۱۷ میلیارد دلار به ۷/۶ میلیارد دلار رسیده است که نشان می‌دهد شرایط برای کشورهای دیگر تا چه میزان مشکل شده است. با این حال آنطور که رایزن سابق بازرگانی ایران در عراق می‌گوید از روش‌های این کشورها استفاده کنیم اعم از حمایت‌های دولتی، راحت بودن ضمانت‌های صادراتی یا فروش امانی از سوی صادرکننده‌های ایرانی و... سهم ما را از بازار عراق افزایش خواهد داد.

دبیر میز امور تجاری عراق در ادامه اشاره کرد بازار عراق بازاری جذاب و بزرگ برای ما محسوب می‌شود و با بازسازی‌هایی که در آینده نزدیک در این کشور ایجاد خواهد شد سهم ما از این بازار بیشتر هم خواهد شد اما سوال اصلی آن است که چگونه می‌توان با رقبا در این بازار رقابت کرد؟ به گفته وی کشورهای مختلف در این حوزه در حال آماده‌سازی و هزینه کردن هستند به طوری که کشوری حدود ۳۵۰ میلیون دلار بودجه بازسازی در اختیار عراق قرار داده است. اگر ما هم مبالغی را در اختیار شرکت‌های خودمان قرار دهیم تا در بازسازی عراق مشارکت کنند مطمئناً در این بازار سهم بزرگ‌تری خواهیم داشت. محمدرضا زاده افزود: در حال حاضر بانک جهانی، صندوق بین‌المللی پول، آمریکا و انگلیس و... مبالغی را برای بازسازی در اختیار عراق قرار داده‌اند به شرطی که این کشور از شرکت‌هایی خرید انجام دهد که این مراکز معرفی می‌کنند. به گفته رضا زاده اغلب مشکلاتی که امروز در حوزه عراق رخ داده به قوانین این کشور بازمی‌گردد اما بنا به شرایطی عملی نشده بود اما اکنون به دلایلی همچون کاهش درآمدهای بودجه‌ای و کسری بودجه و... مورد استفاده مجدد قرار گرفته است. مثلاً قانون تعرفه‌های گمرکی از سال ۲۰۱۲ مصوب شده است که بعد از چند بار تلاش برای اجرا شدن بالاخره اکنون در حال اجرا است.

به گفته رایزن سابق بازرگانی ایران در عراق توافقنامه تجارت آزاد این کشور با کشورهای عربی موضوع دیگری بود که به دلیل فشارهایی که ما وارد کردیم این توافقنامه به حالت تعلیق درآمد. به‌عنوان نمونه‌ای دیگر در قانون حمایت از تولید داخل مقرر است اگر کالایی نیاز داخلی را کفاف بدهد واردات آن ممنوع خواهد شد که اخیراً در مورد سیمان و محصولات کشاورزی نمونه آن را شاهد بودیم. شرکت لافارژ فرانسه دو کارخانه سیمان در عراق راه‌اندازی و تولید داخلی نیاز کشور را تأمین کرد و همین امر باعث شد واردات سیمان به شدت با سخت‌گیری‌هایی نیز روبه‌رو شود. در بخش کشاورزی نیز اتحادیه کشاورزان اعلام کرد میزان تولید داخلی محصول هندوانه در شرایط فعلی کفاف نیاز داخلی را می‌کند بنابراین واردات این محصول در فصل برداشت به عراق نیز ممنوع شد که تمام این موارد بر اساس قوانین داخلی عراق بوده است.

پرهیز دولت دوازدهم از مداخله در بخش معدن

به نقل از روزنامه دنیای اقتصاد : عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران ضمن تایید گزینش وزیر پیشنهادی برای وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت گفت: کارنامه پیشین محمد شریعتمداری در حوزه وزارتی موجب رویکرد مثبت تشکلهای صنعتی - معدنی به سوی او شده است. بهادر احرامیان با اشاره به اینکه چنانچه دولت به جلب و جذب سرمایه‌گذاری در بخش معدن می‌اندیشد، باید از مداخله در این بخش پرهیز کند و اجازه دهد سرمایه‌ها به شکل طبیعی به بخش معدن ورود پیدا کند، گفت: بها دادن به بخش خصوصی در دوره چهارساله فعالیت دولت دوازدهم یک خواسته اصلی است و باید برای این منظور بسترسازی شود.

تضاد شعاری و عملکردی دولت‌های قبل

عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران اضافه کرد: بزرگ‌ترین درخواست و انتظار از دولت‌ها اجرای واقعی خصوصی‌سازی بود، اما در دولت‌های نهم، دهم و حتی یازدهم شعار خصوصی‌سازی داده شد، اما در عمل به اجرای خصولتی کمک کردند. احرامیان افزود: شرایطی در دولت‌های پیشین فراهم ساختند که در واقع زمینه رقابت ناعادلانه میان بخش خصوصی واقعی و خصولتی‌ها را به وجود آوردند. وی تصریح کرد: فضای رقابت برای بازیگران میدان در زمینه‌های مختلف باید یکنواخت و برابر باشد، تا نتیجه واقعی و حقیقی به دست آید، اما این مهم در دولت‌های گذشته تحقق نیافت.

آزادسازی تجارت و پرهیز از قیمت‌گذاری

احرامیان که در زمینه سنگ‌آهن هم فعالیت معدنی دارد، در انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ‌آهن ایران هم عضویت دارد و معتقد است: اصل آزادسازی تجارت و دخالت نکردن دولت در قیمت‌گذاری، یک فاکتور مهم و جدی محسوب می‌شود. وی گفت: کلیه اقلام معدنی به ویژه سنگ‌آهن نباید مشمول نرخ‌گذاری دولت شود و رابطه عرضه و تقاضا نرخ‌ها را مشخص می‌کند و بازار روند تعادلی خود را طی خواهد کرد.

سرکوب شدن فعالیت معدنی

عضو انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ‌آهن ایران یادآور شد: دولت با وضع عوارض در زمینه صادرات مواد معدنی، در واقع اقدام به سرکوب فعالیت معدنی می‌کند و این امر چه برای کنسانتره، یا گندله و سنگ‌آهن دانه‌بندی باشد یا سایر اقلام، در واقع دخالت در بازار به حساب می‌آید. وی گفت: خواسته فعالان معدنی در این بخش، شکل دادن به بازار رقابتی و دخالت نکردن دولت در آن است تا وضعیت طبیعی باشد.

دولت یازدهم مجری طرح‌های معوق دولت‌های قبلی

عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران گفت: دولت یازدهم از جمله اقداماتی که به اجرا گذاشت، فعال سازی طرح های معوق دولت های قبلی بود و در این زمینه کارهای خوبی صورت گرفت. وی افزود: هفت طرح فولاد استانی که به دلیل مشکلات مالی از دولت نهم متوقف مانده بود، باردیگر فعال شد و اکنون هریک از آنها مراحل پیشرفت برنامه های خود را دنبال می کنند.

فرصت های زیادی در بخش معدن هدر رفت

احرامیان معتقد است: دولت یازدهم برای فعال سازی بخش معدن تلاش هایی کرد، اما فرصت های زیادی را نیز هدر داد و بخش معدن جای کار بسیاری دارد. وی گفت: انتظار می رود تعامل بیشتری در این بخش محقق شود تا در چهار سال پیش رو به انتظارات لازم دست یابیم. به گزارش «ایرنا»، محمد شریعتمداری که به عنوان گزینه پیشنهادی وزارت صنعت، معدن و تجارت برای دولت دوازدهم معرفی شده است، در سال ۱۳۷۶ در دولت هفتم با اخذ ۱۹۹ رای اعتماد از مجلس به کابینه پا گذاشت. انحلال سازمان غله ایران، سازمان قند و شکر ایران، سازمان گسترش خدمات بازرگانی ایران و سازمان تعاون مصرف شهر و روستا و تجمیع وظایف آنها در شرکت بازرگانی دولتی ایران از اقدامات شریعتمداری در وزارت بازرگانی بود. وی سال ۱۳۸۰ برای دوره دوم خدمت در وزارت بازرگانی با اخذ ۲۱۵ رای از وزیرانی بود که رای بالایی از مجلس گرفت. شریعتمداری در دوران وزارت خود سازمان بازرسی و نظارت را در سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولید کنندگان ادغام کرد، ۵۱ درصد از سهام شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران را به بخش غیردولتی واگذار کرد و در زمینه اقدام های تاسیسی و توسعه ای، مرکز توسعه صادرات ایران را با ادغام در معاونت بازرگانی خارجی، به سازمان توسعه تجارت ایران مبدل ساخت. همچنین در این دوره، ایران به عضویت ناظر سازمان جهانی تجارت در آمد. قانون های جدید تجارت الکترونیک، گمرکی، حمایت از مصرف کنندگان، صدور گواهی امضای دیجیتالی و... در دوره وزارت او در مجلس تصویب شد.

اعطای تندیس زرین سرآمدی به روابط عمومی فولاد مبارکه

به نقل از روزنامه دنیای اقتصاد: تندیس زرین سرآمدی در ششمین دوره آیین تقدیر از سرآمدان روابط عمومی ایران به روابط عمومی شرکت فولاد مبارکه اعطا شد. به گزارش روابط عمومی مبارکه، این تندیس به دلیل تعهد به سرآمدی و طی مسیر سرآمدی بر اساس مدل تخصصی شده EFQM در روابط عمومی و کسب حداقل ۷۸۰ امتیاز طبق آرای ارزیابان و دریافت ۶ ستاره بر اساس ممیزی انجام شده و رأی هیات داوران به شرکت فولاد مبارکه داده شد.

ششمین دوره آیین تقدیر از سرآمدان روابط عمومی ایران با حضور حسین مهری معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات و مدیرعامل شرکت پست جمهوری اسلامی ایران، شجاعی کیاسری مشاور وزیر کشور و رئیس مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت کشور، هوشمند سفیدی دبیرکل و سخنگوی خانه روابط عمومی ایران و جمعی از مدیران و کارشناسان روابط عمومی‌های کشور در دانشگاه تربیت مدرس برگزار شد. محمد ناظمی هرنندی مدیر روابط عمومی شرکت فولاد مبارکه با اشاره به شاخص‌های مورد ارزیابی، اظهار کرد: طراحی منشور اخلاقی مناسب و عمل به آن، تدوین برنامه راهبردی ارتباطی درون و برون سازمان، مشارکت در فرآیند تصمیم‌گیری برای سازمان، بهره‌مندی از ابزارهای متنوع ارتباطات درون و بیرون سازمانی، ترویج فرهنگ سرآمدی در بین اعضای روابط عمومی سازمان، ترویج فرهنگ سرآمدی در بین همکاران سازمان، تدوین برنامه مناسب برای مدیریت بحران (مدیریت ریسک) و همچنین مشارکت در حل مسائل سازمان در زمینه روابط عمومی از نمونه شاخص‌های مهم این دوره از ارزیابی را تشکیل می‌داد.

وی افزود: با توجه به حضور شرکت فولاد مبارکه در جایزه‌های مختلف ملی و بین‌المللی از جمله جایزه تعالی سازمانی و مدیریت دانش، کارکنان شرکت و روابط عمومی بر پایه اعتقاد به بهبود مستمر فعالیت‌های خود را اجرا می‌کنند. ناظمی تصریح کرد: اهداف روابط عمومی در راستای اهداف و استراتژی‌های سازمان به صورت سالانه تدوین و به صورت ماهانه و سه ماهه مورد ارزیابی قرار می‌گیرد، ضمن اینکه تدوین اهداف با مشارکت مدیر، روسا و کارشناسان روابط عمومی انجام شده و پس از تدوین با تشکیل جلسات اطلاع‌رسانی به اطلاع سایر کارکنان می‌رسد و پس از تدوین اهداف ریسک شناسایی و در خصوص اهداف با ریسک بالا اقدامات پیشگیرانه تعریف می‌شود. مدیر روابط عمومی شرکت فولاد مبارکه خاطر نشان کرد: فولاد مبارکه به منظور نیاز متقابل سازمان، مخاطبان و به طور کلی ذی‌نفعان، نسبت به ایجاد کانال‌های ارتباطی مختلفی اقدام کرده است که از آن جمله می‌توان به نشریات متعدد، وب سایت اینترنتی شرکت و کانال‌های فضای مجازی که در تسهیل امور مربوط به اطلاع‌رسانی، ارتباط با مشتریان، تامین کنندگان، و سهامداران و به طور اعم ارتباط با جامعه ایفای نقش می‌کند، اشاره کرد که این رویکردها ما را در دستیابی به بالاترین سطح سرآمدی در حوزه روابط عمومی کمک کرد.

در این مراسم هوشمند سفیدی دبیرکل و سخنگوی خانه روابط عمومی ایران گفت: عامل مهم در تحقق الگوی سرآمدی در روابط عمومی‌ها، منابع انسانی کارآمد از جمله مدیران روابط عمومی‌ها هستند و در وضعیت کنونی کشور که شاهد استقرار دولت دوازدهم هستیم، انتخاب مدیران روابط عمومی باید بر اساس چهار شاخص علم، تجربه، شخصیت و روحیه خدمت انجام پذیرد و وزیران محترم باید برای تقویت اطلاع‌رسانی دولت به این عامل، توجه ویژه‌ای کنند. وی اظهار کرد: مدل سرآمدی، مدلی همه‌جانبه است که به همه عوامل لازم برای موفقیت و اثربخشی توجه دارد و با اجرای این مدل در دستگاه‌های اجرایی، شاهد توسعه پاسخگویی، ارائه خدمات ارتباطی کیفی و افزایش میزان رضایت ذی‌نفعان خواهیم شد. سفیدی تاکید کرد: در حال حاضر روابط عمومی‌ها، عملکرد و اثربخشی می‌خواهند، اما به تقویت زیرساخت‌ها و توانمندسازی‌ها توجه نمی‌کنند. تجهیز و تامین منابع مادی، انسانی، فنی، فناوری و تجهیزاتی روابط عمومی‌ها، گام نخست در این راه است. در ادامه مراسم، رمضان شجاعی کیاسری مشاور وزیر کشور و رئیس مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت کشور گفت: رسانه باید جای خود را با ارتباطات و

روابط عمومی عوض کند؛ چراکه رشد سریع فناوری منجر به تغییر معادلات شده و روابط عمومی نقش و کارکرد رسانه را پیدا کرده‌اند.

وی افزود: متأسفانه همچنان نگاه‌ها به روابط عمومی به شکل سنتی است و حوزه روابط عمومی در دید بسیاری از مسوولان زنگ تفریح آن سازمان، ارگان یا وزارتخانه است و بهایی به روابط عمومی‌ها داده نمی‌شود. کیاسری افزود: روابط عمومی‌ها باید ابتکار و خلاقیت به خرج داده و خود را متکی به علم و نیاز مخاطب کنند. وی ادامه داد: رئیس‌جمهوری می‌کوشد کارکرد روابط عمومی‌ها و اطلاع‌رسانی‌ها هماهنگ شود، زیرا امروز تعدد و نیاز مخاطبان افزایش یافته است. رئیس مرکز روابط عمومی و اطلاع‌رسانی وزارت کشور افزود: من روابط عمومی‌ها را رسانه می‌دانم؛ چراکه به‌صورت مستمر با مردم در ارتباط هستند ضمن اینکه روابط عمومی موفق آن روابط عمومی است که اطلاع‌رسانی لحظه به لحظه داشته و اخبار را سریع و دقیق تنظیم کرده و در اختیار اصحاب رسانه قرار دهد؛ چراکه خبرنگاران هیچ‌گاه منتظر دریافت خبر نمانده و قطعا آن را از طرق مختلف به دست می‌آورند. ضمن اینکه روابط عمومی‌ها باید بکوشند کلیپ و گزارش‌های تصویری را تولید کنند.

وی تصریح کرد: وجود مدیریت متمرکز فضای مجازی در روابط عمومی‌ها به دلیل کارکرد این موضوع و افزایش استفاده مردم از شبکه‌های اجتماعی یکی از اقدامات لازم روابط عمومی‌ها است و لازم است در این زمینه اقدام جدی صورت گیرد. حسین مهری معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات گفت: شیوه‌های پیام‌رسانی در دنیا تغییر پیدا کرده و بیشتر از طریق شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌های جدید شده است. وی افزود: تلاش روابط عمومی و سیستم‌های اطلاع‌رسانی در عصر جدید باید استفاده بیشتر از بستر شبکه اجتماعی باشد. در حال حاضر مردم می‌توانند از طریق بسترهای جدید فراهم شده شرکت پست، مرسوله پستی خود را از طریق تلفن همراه رصد کنند. مدیرعامل شرکت پست جمهوری اسلامی ایران گفت: سهولت دسترسی به خدمات برای شهروندان بسیار مهم است ضمن اینکه شهروندان در عصر جدید به دنبال شفافیت بیشتر ارتباطات و اطلاعات هستند.